

Наукове обґрунтування
лісогосподарських заходів в насадженнях на території
лісового заказника місцевого значення «Михайлівська дача», ботанічного
заказника місцевого значення «Лобачівський ліс», лісового заказника
місцевого значення «Пустоварівка», ботанічного заказника місцевого
значення «Стрижавський ліс»

Лісовий заказник місцевого значення «Михайлівська дача», загальною площею 209,0 га, розташований на території Державного підприємства «Білоцерківське лісове господарство», Володарського лісництва – квартал 23 виділ 1-6,8-10,13,14; квартал 24 (входять всі виділи); кв. 25 виділ 3,5-13; квартал 26 (входять всі виділи); квартал 27 виділ 2-4 в адміністративних межах Логвинського старостинського округу Володарської ОТГ.

Ботанічний заказник місцевого значення «Лобачівський ліс» загальною площею 82,0 га, розташований на території Державного підприємства «Білоцерківське лісове господарство», Володарського лісництва – квартал 64 виділ 1, 3-12; в адміністративних межах Лобачівського старостинського округу Володарської ОТГ.

Лісовий заказник місцевого значення «Пустоварівка» загальною площею 198,0 га, розташований на території Державного підприємства «Білоцерківське лісове господарство», Сквирського лісництва – квартал 22 виділ 1-11,13,14,16-18, квартал 23 виділ 1-6; 8-30,32-41,43-47 в адміністративних межах Тхорівського старостинського округу Сквирської ОТГ.

Ботанічний заказник місцевого значення «Стрижавський ліс» загальною площею 248,0 га, розташований на території Державного підприємства «Білоцерківське лісове господарство», Ставищенського лісництва – квартал 58 виділ 1-3, квартал 59 виділ 1-6; квартал 60 виділ 1,2,4,5, квартал 61 виділ 1,3-5,7,8,10 в адміністративних межах Стрижавського старостинського округу Ставищенської ОТГ.

Відповідно до охоронних зобов'язань, Лісовий заказник місцевого значення «Михайлівська дача», Ботанічний заказник місцевого значення «Лобачівський ліс», Лісовий заказник місцевого значення «Пустоварівка», Ботанічний заказник місцевого значення «Стрижавський ліс» входять до складу природно-заповідного фонду України і охороняються як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

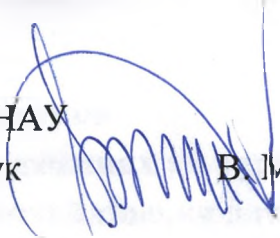
У частині природно-заповідного фонду було зафіксовано значне всихання та ослаблення насаджень. При обстеженні насаджень у всіх вище перелічених об'єктів ПЗФ, виявлено сильний відпад таких порід дерев як ясен звичайний, дуб звичайний, сосна звичайна, граб звичайний, клен гостролистий, берест, береза повисла, груша, липа, осика. переважають дерева 5-6 категорій стану (старий та свіжий сухостій).

Причиною відмирання є несприятливі метеорологічні умови, що формувалися протягом останніх років зі зростанням тривалості атмосферних посух, температурних аномалій і виникненням дефіциту ґрунтової вологи. Обстежені хвойні насадження під впливом великого рекреаційного навантаження, несприятливих природних кліматичних умов та високим віком досить помірно втрачають свої захисні властивості. В подальшому все це призвело до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників, таких як короїд верхівковий та шести зубий, великий та малий сосновий лубоїд. Внаслідок їх інтенсивного живлення на ослаблених деревах та динамічного поширення навкруги лісопатологічна ситуація в насадженні критично погіршилася. У вище зазначених ділянках лісу ростуть другорядні лісові породи дерев, які на період обстеження теж мають ознаки ослаблення та всихання, тим самим створюючи захаращеність насадження і погіршують його естетичний стан. Фаутні та вітровальні дерева, які, в першу чергу вилучаються при проведенні вибіркового санітарного рубки, є субстратом для мікроорганізмів та грибів, є резерватами для заселення шкідниками лісу, які є небажаними на території природно-заповідного фонду.

Вибіркові санітарні рубки дозволяють вилучення свіжо-заселених стовбуровими шкідниками сухостійних дерев та їх груп. Їх проведення призведе до збільшення кількості органічної речовини та збільшення трофності ґрунтів і покращення умов кореневого живлення рослин азотними та фосфорними сполуками. При проведенні вибіркового санітарного рубки зменшиться повнота деревостану, зімкнутість крон дерев першого та другого ярусів, що, в свою чергу, призведе до збільшення сонячної інсоляції поверхні ґрунту. Проведення комплексу заходів поліпшення санітарного стану лісів у вигляді вибіркового санітарного рубки призведе до покращення їх загального санітарного стану; стабілізації вологості ґрунту (за рахунок відновлення лісового середовища зі значним відпадом дерев); покращення природного обігу речовин; покращення кореневого живлення дерев на інших рослин; відновлення стабільності біологічного різноманіття екосистеми об'єктів ПЗФ та їх рівноваги.

Відтак, у насадженнях, де проводилося лісопатологічне обстеження з метою недопущення накопичення сухостійних та аварійних дерев, появи захаращеності, стовбурових шкідників та хвороб лісу, а також безпеки для населення, рекомендовано провести вибірково санітарну рубку згідно Санітарних правил в лісах України, Закону України «Про природно-заповідний фонд» та чинного законодавства, що дозволить стабілізувати природні процеси та попередити сукцесійні зміни заповідних ділянок лісу в сторону зникнення об'єктів охорони, заради яких він був створений.

Завідувач кафедри лісового господарства БНАУ
доцент, кандидат сільськогосподарських наук

В. М. Хрик

підпис Хрик В. М. засвідчую

Перший проректор БНАУ,
проректор з організаційної роботи,
професор, доктор сільськогосподарських наук

С.В. Мерзлов

